नदीनां सङ्गमश्चैव वैताने समुपक्षरे। स्वात्मदृष्टा यतो यान्ति साक्षादेव पितामहं।
कृशाशाः सुव्रताश्चाश्च तपसा दग्धकिल्बिषाः। आत्मन्यात्मानमाविश्य ब्रह्माणं समुपासते। ७८५
श्रममन्यत्र शंसन्ति विद्यारण्यविदो जनाः। तदरण्यमभिप्रेत्य यथाधीरमजायत।
एतदेवेदृशं पुण्यमरण्यं ब्राह्मणा विदुः। विदित्वा चानुतिष्ठन्ति क्षेत्रज्ञेनानुदर्शिता।
इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्व्वणि अनुगीतापर्व्वणि ब्राह्मणगीतायां सप्तविंशोऽध्यायः॥ २७ ॥

॥ ब्राह्मण उवाच ॥ गन्धान्न जिघ्रामि रसान्न वेद्मि रूपं न पश्यामि न च स्पृशामि। न चापि शब्दान् विविधान् शृणोमि न चापि सङ्कल्पमुपैमि कञ्चित्।

अर्थानिष्टान् कामयते स्वभावः सर्व्वान् द्वेष्यान् प्रद्विषते स्वभावः। कामद्वेषानुद्भवतः स्वभावात् प्राणापानौ जन्तुदेहा न्निवेश्य।

तेभ्यश्चान्यांस्तेषु नित्यांश्च भावान् भूतात्मानं लक्षयेरन् शरीरे। तमिंस्तिष्ठन्नास्मि सक्तः कथञ्चित् कामक्रोधाभ्यां जरया मृत्युना च। ७९०

अकामयानस्य च सर्व्वकामा न विद्विषाणस्य च सर्व्वदोषान्। न मे स्वभावेषु भवन्ति लेपास्तोयस्य बिन्दोरिव पुष्करेषु।

नित्यस्य चैतस्य भवन्ति नित्या निरीक्ष्यमाणस्य बहुस्वभावः। न सज्जते कर्म्मसु भोगजालं दिवीव सूर्य्यस्य मयूखजालं

अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं। अध्वर्य्युयतिसंवादं तन्निबोध यशस्विनि।
प्रोच्यमाणं पशुं दृष्ट्वा यज्ञकर्म्मण्ययाब्रवीत्। यतिरध्वर्य्युमासीनो हिंसेयमिति कुत्सयन्।
तमध्वर्य्युः प्रत्युवाच नायं छागो विनश्यति। श्रेयसा योक्ष्यते जन्तुर्यदि श्रुतिरियं तथा। ७९५
यो ह्यस्य पार्थिवो भागः पृथिवीं स गमिष्यति। यदस्य वारिजं किञ्चिदपस्तत् सम्प्रवेक्ष्यति।
सूर्य्यश्चक्षुर्दिशः श्रोत्रं घ्राणोऽस्य दिवमेव च। आगमे वर्त्तमानस्य न मे दोषोऽस्ति कश्चन।
॥ यतिरुवाच ॥ प्राणैर्व्वियोगे च्छागस्य यदि श्रेयः प्रपश्यसि। छागार्थे वर्त्तते यज्ञो भवतः किं प्रयोजनं।
अत्र त्वां मन्यतां भ्राता पिता माता सखेति च। मन्त्रयस्वैनमुन्नीय परवन्तं विशेषतः।
एवमेवानुमन्येरंस्तान् भवान् द्रष्टुमर्हति। तेषामनुमतं श्रुत्वा शक्या कर्त्तुं विचारणा। ८००
प्राणा अप्यस्य च्छागस्य प्रापितास्ते स्वयोनिषु। शरीरं केवलं शिष्टं निश्चेष्टमिति मे मतिः।
इन्धनस्य तु तुल्येन शरीरेण विचेतसा। हिंसानिर्व्वेष्टुकामानामिन्धनं पशुसंज्ञितं।
अहिंसा सर्व्वधर्म्माणामिति वृद्धानुशासनं। यदहिंस्रं भवेत् कर्म्म तत्कार्य्यमिति विद्महे।
अहिंसेति प्रतिज्ञेयं यदि वक्ष्याम्यतः परं। शक्यं बहुविधं कर्त्तुं भवता कार्य्यदूषणं।
अहिंसा सर्व्वभूतानां नित्यमस्मासु रोचते। प्रत्यक्षतः साधयामो न परोक्षमुपास्महे। ८०५

॥ अध्वर्य्युरुवाच ॥ भूमेर्गन्धगुणान् भुङ्क्षे पिबस्यापोमयान् रसान्। ज्योतिषा पश्यसे रूपं स्पृशस्यनिलजान् गुणान्।
शृणोष्याकाशजान् शब्दान् मनसा मन्यसे मतिं। सर्व्वाण्येतानि भूतानि प्राणा इति च मन्यसे।
प्राणादाने निवृत्तोऽसि हिंसायां वर्त्तते भवान्। नास्ति चेष्टा विना हिंसां किं वा त्वं मन्यसे द्विज।
॥ यतिरुवाच ॥ अक्षरञ्च क्षरञ्चैव द्वैधीभावोऽयमात्मनः। अक्षरं तत्र सद्भावः स्वभावः क्षर उच्यते।